

ת"פ 42894/09/19 - מדינת ישראל נגד מ. תקשורת ומדיה בע"מ, מ.מ.ה שרות זמין בע"מ, יצחק מאיר עדס, אברהם אייזנברג, עליזה נדלר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 42894-09-19 ישראל נ' מ. תקשורת ומדיה בע"מ ואח'

לפני כבוד השופטת דנה אמיר

המאשימה מדינת ישראל

נגד

- הנאשמים
1. מ. תקשורת ומדיה בע"מ
 2. מ.ה שרות זמין בע"מ
 3. יצחק מאיר עדס
 4. אברהם אייזנברג
 5. עליזה נדלר

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד שירן חי

ב"כ הנאשם 3 - עו"ד דביר סיני בשם עו"ד אלימלך קורצווייל

הנאשם 3

ת"פ 42894-09-19

גזר דין לנאשמים 1-3

רקע ותמצית האישום

1. הנאשמים 1-3 הורשעו על יסוד הודיית נאשם 4 (להלן: "**הנאשם**") בשמו ובשם נאשמות 1 ו-2 (להלן: "**החברות הנאשמות**") כמפורט בכתב האישום המתוקן בעניינם במסגרת הסדר טיעון (להלן: "**כתב האישום**") בביצוע העבירות הבאות: הנאשם בביצוע עבירה לפי סעיף 117(ב) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו - 1975 (להלן: "**חוק מע"מ**") והחברות הנאשמות בביצוע 4 עבירות לפי סעיף 117(ב) לחוק מע"מ ועבירה לפי סעיף 117(ב) לחוק מע"מ.

2. על פי המפורט בחלק הכללי לכתב האישום, החברות הנאשמות נוסדו ביום 25.10.2011 ובתקופה הרלבנטית לכתב האישום עסקו בביצוע שליוחיות עבור גורמים שונים. חלק מפעילות החברות הנאשמות נעשה על ידי עובדים שכירים וחלק על ידי "פריילנסרים" אשר קיבלו תשלום מלקוחות כנגד חשבונות שהוצאו על ידי החברות הנאשמות בניכוי מע"מ ועמלה (להלן: "**העובדים הפריילנסרים**"). הנאשם שימש בתקופות הרלבנטיות כדירקטור רשום ובעל מניות יחיד רשום בחברות הנאשמות בעוד שבפועל לא ניהלן. הנאשמת 5 (להלן: "**נאשמת 5/עליזה נדלר**")

רשמה את הנאשם כבעלים של החברות הנאשמות, בעוד שבפועל שימשה יחד עם משה בן צבי ז"ל (להלן: "בן צבי"), כמנהלת פעילה בהן. הנאשם 4 (להלן: "נאשם 4/אברהם אייזנברג") עבד בחברות הנאשמות כמנהל, אחראי על סידורי עבודה ופיקוח על שליחויות שבוצעו על ידי עובדי החברות הנאשמות ועל ידי העובדים הפריילנסרים.

3. על פי **האישום הראשון** שהוא היחיד שרלבנטי בעניינו של הנאשם, בתקופה שאינה ידועה למאשימה, פנתה נאשמת 5 יחד עם בן צבי לנאשם והציעה לו לרשום על שמו את פעילות החברות הנאשמות, בעוד שבפועל ינוהלו על ידה ועל ידי ועל ידי בן צבי יחד עם הנאשם 4 ולא על ידי הנאשם. הנאשם הסכים להצעה זו, והתחיל לבצע שליחויות עבור החברות הנאשמות בהתאם להנחיות שקיבל מנאשמת 5 ובן צבי. הנאשם קיבל בתמורה סך של 5,000 ₪ בחודש.

4. בשנים 2011-2012 ניכו החברות הנאשמות באמצעות הנאשם ונאשמת 5 מס תשומות בסך כולל של 995,766 ₪, באמצעות 22 חשבוניות מס כוזבות, מבלי שסופקו להן בפועל השירותים ו/או הטובין המפורטים בחשבוניות (להלן: "החשבוניות הכוזבות"). ניכוי החשבוניות הכוזבות בוצע בארבעה דוחות מע"מ כמפורט באישום. בגין מעשים אלה הואשמו והורשעו החברות הנאשמות בביצוע 4 עבירות של ניכוי מס תשומות שלא כדין בכוונה להתחמק מתשלום מס. הנאשם הואשם והורשע בכך שפעל במטרה להביא לכך שאחר יתחמק מתשלום מס.

5. הנאשם לא הואשם בפרט **האישום השני** בו הואשמו והורשעו החברות הנאשמות ונאשמת 5 שעניינו הכנה וניהול של פנקסי חשבונות כוזבים ורשומות אחרות כוזבת במטרה להתחמק מתשלום מס, ואף לא בפרט **האישום השלישי** לפיו בשנים 2011-2012 הוציא הנאשם 4, על שם החברות הנאשמות, חשבוניות מס שסכום המס הנובע מהן הוא בסך 3,110,653 ₪ לעובדים פרילנסרים, מבלי שבוצעו בפועל העסקאות המפורטות בהן.

6. במקרה זה הגיעו הצדדים להסדר טיעון דיוני עוד טרם שמיעת הראיות בתיק ולפיו הוסכם כי הנאשם יודה בשמו ובשם החברות הנאשמות, הנאשמים יורשעו, המאשימה תגביל עתירתה העונשית לעונש מאסר של 10 חודשים בפועל לנאשם, קנס ומאסר על תנאי וההגנה תהיה חופשיה בטיעוניה. עוד הוסכם על קבלת תסקיר לעונש שהוא תסקיר חובה לאור גילו של הנאשם בעת ביצוע העבירות.

7. כפי שעולה מכתרת ועובדות כתב האישום וכתב האישום המקורי, בכתב האישום הנדון מספר נאשמים. מבחינת כתבי האישום המתוקנים שהוגשו נגד הנאשמים במסגרת הסדרי טיעון שנערכו עמם עולה שאין הלימה בין כתבי האישום המתוקנים השונים בכל הנוגע לעובדות ו/או לעבירות המיוחסות למי מהנאשמים. בנסיבות אלה מצאתי להבהיר כי ההתייחסות למעשי הנאשם ביחס ליתר הנאשמים, תהיה בהתאם לעובדות בהן הודה ולעבירה בביצועה הורשע.

תסקיר שירות המבחן

8. על פי התסקיר שהתקבל, הנאשם כיום בן 29, נשוי ואב לשני פעוטות, גר בבני ברק ועובד בתחום האיסטטלציה. בתסקיר פורטו נסיבות ילדותו וחיו של הנאשם וכי הוא נעדר עבר פלילי. על פי התסקיר, הנאשם נטל אחריות על ביצוע העבירות והביע חרטה. על פי דבריו, בהיותו בן 19 רכש מחבר עסק בתחום המזון והנאשמים 4 ו-5

עסקו בתחום ניהול החשבונות של העסק. לדבריו, הנאשמים הציעו לו להרחיב את עסקיו תוך רישומו כבעל חברות (הנאשמות 1 ו-2) וקבלת שכר בתמורה. לדבריו, התקיימו בינו לבין הנאשמים 4 ו-5 יחסי אמון והוא לא חשד בכוונותיהם. לטענתו, ברקע לעבירות היעדר שיקול דעת וחוסר בשלות מצדו, כשעולה מהתסקיר שחש מבוכה ותסכול כשנחקר והבין את השלכות מעשיו. לטענתו, התנהלותו בעבירה חריגה להתנהלותו בדרך כלל. שירות המבחן מציין שהנאשם פירט את המחירים הכלכליים וההגבלות עמן התמודד לאורך השנים, גילה מודעות לנסיבות מעורבותו בעבירה והגביר יכולתו להכיר בחומרת מעשיו. עוד פורט שהנאשם שלל צורך טיפולי וביטא דאגה רבה אשר להטלת ענישה מוחשית, גם אם בעבודות שירות, לאור היותו מפרנס עיקרי ופגיעה בתפיסתו העצמית.

9. על פי הערכת שירות המבחן, הנאשם הוא גבר צעיר שלאורך שנות התבגרותו עבר תהליך של משבר זהות וחיפוש עצמי שכלל מעבר בין מסגרות לימוד, חוסר יציבות מבחינה דתית, חשיפה לחברה שולית ומעורבות בפלילים. על פי התסקיר, הנאשם הצליח לגבש זהות ובעשור האחרון מגלה תפקוד תקין והוא בעל שאיפות נורמטיביות לעתיד. על פי ההערכה, ברקע מעורבותו של הנאשם בעבירות קושי בהפעלת שיקול דעת, חוסר בשלות, צורך להוכיח תחושת מסוגלות וקושי לשתף. שירות המבחן מציין שבעת ביצוע העבירות לא היה הנאשם ער לחומרת ההתנהגות, ואין התרשמות מדפוסי חשיבה והתנהגות עברייניים או מרמתיים מושרשים.

10. כגורמי סיכון צוינו העבירות וחומרתן, קשייו של הנאשם לפעול בשיקול דעת והקושי לשתף ולהיעזר. כגורמי סיכוי לשיקום צוינו נטילת האחריות על ידי הנאשם, תפקודו היציב והאחראי בשנים האחרונות, היעדר מעורבות שולית מאז ביצוע העבירות, הערכה שאינה בעל דפוסים עברייניים ומוטיבציה כנה להתנהל באופן תקין. הערכת שירות המבחן היא כי ההליך המשפטי מהווה אלמנט מרתיע ומציב גבול לנאשם וכי הסיכון להישנות עבירות מצדו נמוך. בנסיבותיו של הנאשם ולאור חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות אשר בוצעו על ידי הנאשם בהיותו צעיר, ראה שירות המבחן חשיבות להעדיף אפיק שיקומי ולהימנע מענישה בדרך של מאסר, ולו בעבודות שירות, על מנת שלא לפגוע בתפקודו התקין. על כן בא שירות המבחן בהמלצה להטלת צו של"צ נרחב בהיקף של 250 שעות לצד מאסר על תנאי. על פי התסקיר, יש בענישה שיקומית מסוג זה כדי להפחית את הסיכון ולהגביר את סיכויי השיקום של הנאשם.

תמצית טיעוני המאשימה לעונש

11. **ב"כ המאשימה** הפנתה לערכים המוגנים בעבירה בה הורשע הנאשם וטענה שהעבירה שביצע גרמה לנזק משמעותי לקופה הציבורית וכי התנהלותו בביצועה הייתה שיטתית והתפרסה על פני שנתיים, 2011-2012. לטענתה, השיטתיות מעידה על מחשבה ותכנון. ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה, לחומרה שלצד העבירה גם כאשר היא מבוצעת על ידי איש קש, הפנתה לכך שהנאשם הסכים ובחר לשמש פלטפורמה לביצוע עבירות לשם רווח כספי. לאחר התייעצות ולאור הערות בית המשפט, תיקנה ב"כ המאשימה את מתחם הענישה לו עתרה, ועתרה לקביעת מתחם ענישה ביחס לעונש המאסר לנאשם בין 9 ו-24 חודשי מאסר בפועל, לטענתה לאור ייחודיות התיק ועקרון אחידות הענישה.

12. ב"כ המאשימה הבהירה כי בעתירתה העונשית התחשבה בגילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירה, בחלקו היחסי הקטן בפרשה ביחס למעורבים אחרים, בהיעדרו של עבר פלילי, בחלוף הזמן מאז ביצוע העבירה, בהודיית הנאשם ובחיסכון הזמן השיפוטי. לצד הנסיבות לקולא הדגישה שהנאשם לא פעל להסרת המחדלים ולתיקון הנזק,

וטענה שבנסיבות אלה ניתן ללמוד שלא הביע חרטה ולא נטל אחריות למעשיו. ב"כ המאשימה הפנתה לחשיבות הרתעת הרבים בסוג זה של עבירות. לטענתה, יש למקם את עונשו של הנאשם ברף הנמוך ולגזור עליו עונש של 10 חודשי מאסר בפועל. לטעמה של ב"כ המאשימה, אין מקום לאמץ את ההמלצה העונשית של שירות המבחן שאינו מתאים בנסיבות. לצד עונש המאסר עתרה ב"כ המאשימה להשתתף קנס בשיעור שבין 5% ל-10% מגובה המחדל על הנאשם וכי יוטל קנס סמלי על החברות הנאשמות.

תמצית טיעוני ההגנה לעונש

13. **ב"כ הנאשם** הדגיש כי בניגוד לנטען על ידי המאשימה, ביצוע העבירה מיוחס לנאשם בין חודש נובמבר 2011 לחודש מרץ 2012, המדובר בחשבוניות שנוכו בשני דיווחים תקופתיים בלבד, כך שאין המדובר בביצוע שיטתי של עבירות על פני שנתיים, וניתן להגדיר את המעשים במקרה זה כחד-פעמיים, כמעט נקודתיים. עוד הדגיש שהנאשם הורשע בביצוע עבירה אחת בלבד, בניגוד לנאשמים האחרים. בנוסף טען כי בניגוד לנטען על ידי המאשימה, אין כל אינדיקציה בכתב האישום שהנאשם ביצע את העבירה לשם רווח כספי וכי הנאשם קיבל סך של ₪5,000 עבור עבודות שליחויות. ב"כ הנאשם קבל על כך שהמאשימה לא התייחסה בטיעוניה לעונש שנגזר על הנאשם 4 וציין שהנאשם היה "בגיר צעיר" בגיל הצעיר ביותר מבין קבוצת הבגירים הצעירים בעת ביצוע העבירה.

14. הסנגור טען לפערי מעמדות בין הנאשמת 5 ובן צבי, אנשים בגירים ומנוסים בתחום ניהול החשבונות והנאשם, ולחלקו הקטן של הנאשם בביצוע העבירה. בנוסף, הפנה לכך שלנאשמות הייתה גם פעילות לגיטימית ועובדים, שהנאשם 4 היה אחראי על סידורי עבודה והנאשם השתלב בעבודתו בסידורי העבודה. לטענתו, מעשי הנאשמת 5 ובן צבי כלפי הנאשם הם על גבול השידול, ואין המדובר במי שביצע את העבירה על רקע בצע כסף. בהקשר זה הפנה לעובדות כתב האישום מהן עולה שהנאשמת 5 ובן צבי הם אלה שפנו אל הנאשם ולא הוא אליהם וכי הכרעת הדין קובעת שהנאשמת 5 היא זו שהגתה את ביצוע העבירות והכינה יחד עם בן צבי את התשתית לביצוען, והעבירות עצמן אף בוצעו על ידם כשבכתב האישום לא מתוארת כל מעורבות של הנאשם בביצוע קונקרטי של העבירות למעט נכונותו להירשם כמנהל בחברות הנאשמות. נסיבות אלה מלמדות לטענתו שהנאשם אף אינו בגדר איש קש רגיל, שפעמים רבות מעורב גם בפעולות אקטיביות כדוגמת הוצאת חשבוניות וחתימה על צ'קים. לטענת הסנגור, יש לתת את הדעת גם לכך שאין חולק שהנהנה העיקרי מביצוע העבירה הוא אדם אחר, שהם לטענתו הנאשמת 5 ובן צבי.

15. ב"כ הנאשם טען לשיהיו בהגשת כתב האישום, ובהקשר זה הפנה לגזר הדין בעניינו של הנאשם 4. לטענתו, גם לסוגיית השיהיו משמעות רבה יותר בשל גילו של הנאשם בעת ביצוע העבירה משהיה באותו שיהיו כדי לפגוע בנאשם בשנים משמעותיות בחייו בהן התפתח אישית וכלכלית והיה כלוא סביב האירועים המתוארים בכתב האישום. לטענתו, הנאשם שילם ומשלם מחירים עד היום, ויש לשקול עניין זה בעת קביעת מתחם הענישה. עוד ציין כי במהלך התקופה בה השתתפה המאשימה נפטר בן צבי, ונתון זה הוא נתון משמעותי, שכן בסופו של יום בן צבי לא עמד לדין. ב"כ הנאשם התייחס בטיעונו לפסיקה ולעונשים מקלים בנסיבות מיוחדות, וטען כי אלה מתקיימות גם בעניינו. לטענתו ב"כ הנאשם, בשל היותו של הנאשם "בגיר צעיר" בעת ביצוע העבירה, יש לתת משקל רב וממשי לתסקיר והמלצתו ולהעדיף את שיקולי השיקום על פני שיקולי גמול והרתעה, ואף לגזור את הדין כאילו נגזר עונשו של הנאשם במועד ביצוע העבירה, ולכל הפחות במועד החקירה, ואין להחמיר את עונשו רק בשל העובדה שהיום הוא מבוגר יותר.

16. ב"כ הנאשם הגיש מסמכים הנוגעים למצבו הכלכלי של הנאשם, טען כי באופן רגיל היה עותר להטלת קנס סמלי על הנאשם, אך להשקפתו, לאור השיהוי, אין מקום להטיל על הנאשם קנס כלל. עוד ציין כי בשל רישומו של הנאשם כמנהל החברות הנאשמות נרדף עד היום על ידי נושים, אינו יכול לפתוח חשבון בנק, ליטול משכנתה וככל שירוויח כספים אלה יעוקלו. הסנגור אף עתר בכלליות לביטול הרשעת הנאשם מאחר שהוא נמצא בראשית דרכו התעסוקתית. כך או כך, להשקפת הסנגור עונשו של הנאשם צריך להיות קל בהרבה מעונש של תשעה חודשי מאסר בפועל אליו הסכימה המאשימה להגביל עצמה בהסדר הטיעון עם הנאשמת 5.

17. בעת הטיעון לעונש פניתי לסנגור לאור בקשתו בכתב לפני הטיעונים ושאלתי האם יבקש להמתין עם מתן גזר הדין לנאשם עד אשר יינתן גזר הדין בעניינה של הנאשמת 5. לאחר שהות ולאחר שהתייעץ עם הנאשם, הודיע הסנגור בהודעה לתיק שהנאשם מבקש שגזר דינו יינתן עתה ועוד טרם נגזר דינה של נאשמת 5.

דבר הנאשם

18. **הנאשם** הביע צער על המעשים, לדבריו לא הבין את אשר התנהל בחברות הנאשמות, כיום הוא מגדל שני ילדים ואשתו בהריון. עוד מסר שבעשר השנים האחרונות הוא "נרדף" על ידי מס הכנסה, והוצאה לפועל, הוטלו עליו עיקולים, הוא אינו יכול לפתוח חשבון בנק, לקבל כרטיס אשראי ולהשתכר יותר ממשכורתו, שכן אז יעוקלו הכספים, וחברות שאינו מכיר דורשות ממנו כספים.

דין והכרעה

19. במקרה דנן הגיעו הצדדים להסדר טיעון לפיו תגביל עצמה המאשימה לעונש של 10 חודשי מאסר בפועל לצד קנס ומאסר על תנאי, וההגנה חופשיה בטיעוניה.

20. בע"פ 2021/17 **מצגר נ' מדינת ישראל** (30.4.2017) (להלן: "**עניין מצגר**") חזר בית המשפט העליון וציין את המדיניות התומכת באימוץ הסדרי טיעון והדגיש את יתרוניהם, את האינטרס הציבורי שבבסיסם ואת תפקידם הראוי במערכת אכיפת החוק. הכלל הוא כי בית המשפט יטה לכבד הסדר טיעון ויתערב בו רק מטעמים המצדיקים זאת לאחר בחינתו במבחן האיזון אשר נקבע בע"פ 1958/98 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (25.12.2002) ובשים לב לכך שהשיקולים הנשקלים בעת עריכת הסדר טיעון אינם זהים בהכרח לאלה הנשקלים במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין.

הדרך בה על בית המשפט לילך בעת גזירת דינו של נאשם אשר הורשע במסגרת הסדר טיעון לאחר תיקון 113 לחוק העונשין נבחנה והובהרה בשורת פסקי דין מפי בית המשפט העליון. על פי הגישה הרווחת, גם מקום בו הסכימו הצדדים בהסדר טיעון על טווח ענישה, ובכלל זאת מקרה בו הסכימה המאשימה להגביל עצמה לעונש מסוים בעוד שההגנה חופשיה בטיעוניה, תיבחן סבירותו של ההסדר במבחן האיזון בהתאם לאמות מידה מקובלות המעוגנות בתיקון 113 לחוק העונשין (**עניין מצגר**, פסקה 12 (30.4.2017), ע"פ 921/17 **אבו זעילה נ' מדינת ישראל** (28.5.2017), ע"פ 2745/18 **אבו שארב נ' מדינת ישראל**, פסקה 14 (8.8.2018), וע"פ 1548/18 **תום נתנאל גיא נ' מדינת ישראל**, פסקה 18 (23.11.2018)).

21. בע"פ 1901/19 **שמעון אסולין נ' מדינת ישראל** (31.5.2020) נקבע כי בית המשפט רשאי לקבוע מתחם ענישה גם מקום בו הגיעו הצדדים להסדר טיעון, ובכלל זאת להסדר טיעון הכולל טווח ענישה, וראוי שכך יעשה. יחד עם זאת, בקביעת המתחם נדרשת זהירות, אין המדובר בקביעת מתחם ענישה במובן הפורמלי של תיקון 113 לחוק העונשין, וקביעתו תתבצע בצורה רכה לשם "**קבלת מידע והקשר לעונש שראוי לקבוע בהסדר טווח**", בשים לב לקיומן של נסיבות מגוונות שיכולות להוביל להחלטת המדינה להגיע להסדר, כשהמשקל שיש ליתן לשיקולי תיקון 113 לחוק העונשין ולמתחם הענישה במקרה נתון משתנה בהתאם לנסיבות הקונקרטיות שהביאו להסדר.

22. בחנתי את סבירות הסדר הטיעון ואת העתירה העונשית של כל אחד מהצדדים בהתאם לכללים שלעיל. במסגרת זו, נתתי דעתי לערכים המוגנים בעבירות שבביצוען הורשעו הנאשמים (החברות הנאשמות והנאשם בנפרד). העבירות, ובכלל זאת העבירה בה הורשע הנאשם שעניינה סיוע לאחר להתחמק מתשלום מס, הן במדרג הגבוה של עבירות המס ובאות להגן על הקופה הציבורית בשל חשיבותה לכלכלת המדינה וביטחונה. לצד הפגיעה בקופה הציבורית מביצוע העבירות נפגע גם ערך השוויון, פיקוח הרשות והאמון. יש לזכור שלצד העבירה בביצוע הורשע הנאשם שעניינה כאמור סיוע לאחר להתחמק מתשלום מס עונש זה לעונשו של מי שמתחמק מתשלום המס, מה שמדגיש את החומרה שמייחס המחוקק לעבירה.

23. על פי העובדות בהן הודה הנאשם, הנאשם סייע לאחרים להתחמק מתשלום מס בכך שנענה להצעת נאשמת 5 ובן צבי להירשם כדירקטור ובעל מניות בחברות הנאשמות אשר ניכו באמצעות הנאשמת 5 והנאשם בארבעה דיווחים תקופתיים (שניים לנאשמת 1, ושניים לנאשמת 2) מס תשומות על יסוד 22 חשבוניות מס כוזבות בסך כולל של 995,766 ₪. מהמעשים (ובכלל זאת מעשי הנאשם) נגרמה פגיעה לא מבוטלת בקופה הציבורית ובערכים המוגנים, אשר מתעצמת משהמדובר בעבירות המערבות שימוש בחשבוניות כוזבות אשר הוגדרו לא אחת כ"מכת מדינה" ואף נקבע כי המדובר "**בנוגע קשה שפוגע בכל רבדי תשלום מס אמת**" (עפ"ג (ת"א) 6968-02-17 **משהראוי נ' מדינת ישראל - מע"מ ת"א** (24.4.2017) (להלן: "**עניין משהראוי- בית משפט המחוזי**").

24. לצד זאת יש לתת משקל לכך שאין חולק שהנאשם שימש כאיש קש בלבד, ועל פי עובדות כתב האישום המתוקן בעניינו עבד בשליחויות בחברות הנאשמות בהתאם להנחיות שקיבל מבן צבי ונאשמת 5. בנוסף, כי חרף רישום החברות הנאשמות על שמו, החברות הנאשמות נוהלו בפועל על ידי נאשמת 5 בן צבי ונאשם 4. כמו כן, אין להתעלם מכך שעל פי העובדות בכתב האישום המתוקן בעניינו של הנאשם לא ברור מה הרוויח הנאשם מביצוע העבירה אם בכלל. בכתב האישום אמנם צוין באופן סתום שהנאשם קיבל תמורה בסך של 5,000 ₪ לחודש, אך הצדדים חלוקים בשאלה בתמורה למה קיבל הנאשם שכר. לטענת ב"כ הנאשם המדובר בשכר עבור שליחויות שביצע, בעוד שלטענת המאשימה המדובר בשכר תמורת ביצוע העבירה ורישומה כמנהל ובעל מניות בחברות הנאשמות. משכתב האישום אינו מספק תשובה ברורה בהקשר זה מובן שכל אי בהירות תישקל לטובת הנאשם ועמדתו.

עוד יש לתת את הדעת לכך שעל פי עובדות כתב האישום המתוקן בעניינו של הנאשם, ובניגוד למקרים רבים אחרים בהם דובר באנשי קש, לא מיוחסת לנאשם פעילות אקטיבית מיוחדת במסגרת החברות הנאשמות כדוגמת חתימה על צ'קים, פריטת צ'קים, חתימה על חוזים, העברת חומרי הנהלת חשבונות למנהל החשבונות, חתימה על דוחות מע"מ וכיוצא באלה. בנוסף, יש לתת משקל מתאים לגילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירה, כבן 19, קרוב לגיל קטינות.

כלל הנתונים המפורטים לעיל נשקלים על ידי לקולא בעת בחינת הסדר הטווח בין הצדדים, בחינת מתחם העונש ההולם וגזירת הדין.

25. אשר לענישה הנוהגת, מבחינתה עולה כי מדיניות הענישה בסוג זה של עבירות היא מחמירה בדרך כלל ומושפעת ממידת התחכום, משך ביצוע העבירות, מספרן, השיטתיות שבביצוען וסכומי המס אשר נגזלו מהקופה הציבורית. הדברים מקבלים משנה תוקף מקום בו מדובר בעבירות המערבות שימוש בחשבוניות כוזבות, ובדרך כלל מתחמי הענישה בגין עבירות אלה בהיקפים משמעותיים כוללים בתחתיתם עונשי מאסר, והעונש שנגזר על הנאשמים הוא עונש מאסר ממשי, תוך שבתי המשפט מדגישים את חומרת העבירות, חשיבות ההרתעה ובכללה הרתעת הרבים, ובכורתו של האינטרס הציבורי על פני נסיבות אישיות (ראו והשוו: רע"פ 6779/19 **מפארג'ה נ' מדינת ישראל** (27.10.2019), רע"פ 9004/18 **יצחקי נ' מדינת ישראל** (31.12.2018) (להלן: "**עניין יצחקי**").

26. האמור נכון גם כאשר דובר בעונשו של מי ששימש כאיש קש בלבד, למעט במקרים חריגים ויוצאי דופן. בפסיקה נקבע לא אחת שעצם היותו של אדם איש קש אינו מקנה הנחה מפליגה בענישה בדמות ענישה שאינה כוללת מאסר ממשי מאחורי סורג ובריח. בתי המשפט שבו והבהירו כי קיימת חשיבות לענישה מרתיעה גם כנגד מבצעי עבירות המערבות חשבוניות כוזבות במדרג הנמוך, וללא ההרתעה הנדרשת, מה ימנע מאותם אנשים להתפתות ותמורת כסף קל לבצע עבירות, ואף להירשם כבעלי חברות לשם ביצוען. כדברי בית המשפט העליון ברע"פ 4791/08 **כהן נ' מדינת ישראל** (9.2.2009) "**אדם המאפשר במודע כי יעשה בו שימוש כ"איש קש", היינו עומד בחזית העבירה על מנת שאליו תפנה האצבע המאשימה מה לו כי ילין על 'שתוכניתו התגשמה'**". ראו גם עפ"ג (ת"א) 51807-12-15 **רשות המסים - מע"מ היחידה המשפטית לתיקים מיוחדים נ' לטין** (9.3.2016).

27. לעניין ענישה נהוגת בעניינם של אנשי קש ראו לשם הדוגמא:

· ע"פ (ת"א) 17327-07-17 **נמירובסקי נ' מדינת ישראל** (24.1.2018), שם דובר במערער אשר פעל, בין היתר, לניכוי מס תשומות שלא כדין ללא אסמכתאות בסך של 1,233,384 ₪, לא ניהל פנקסי חשבוניות והוציא חשבוניות פיקטיביות שסכום המס הנובע מהן 249,600 ₪. בבית משפט השלום נקבע מתחם עונש המאסר בין 14 ובין 36 חודשים. על המערער נגזרו 17 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר על תנאי, קנס והתחייבות. בערעור, לא מצא בית המשפט המחוזי להתערב בעונש המאסר, אך הקל בקנס נוכח מצבו הכלכלי הקשה ונסיבותיו האישיות של הנאשם, תוך מתן משקל נוסף לטענה לפיה הנאשם לא נהנה מפירות מעשיו. באותו מקרה עלתה הטענה לפיה שימש הנאשם כאיש קש עבור אחרים.

· ת"פ (שלום ת"א) 62426-07-14 **מע"מ ת"א 1,2 נ' חליל** (10.5.2017) שם נגזרו על הנאשם, שתפקד כאיש קש והורשע בניכוי והפצת חשבוניות פיקטיביות בסך כולל של 2,132,353 ₪, אשר עבר הליך שיקומי בקשר להתמכרותו לסמים אך לא הסיר מחדלים, 15 חודשי מאסר וענישה נלווית. מתחם הענישה נקבע בין 12 ו- 30 חודשי מאסר.

· ת"פ (שלום ת"א) 13528-09-15 **מע"מ ת"א 1,2 נ' משהראוי** (21.12.2016) (להלן: "**עניין משהראוי**"), שם נדון הנאשם אשר הודה והורשע בכך שפעל לניכוי מס תשומות בסך של 1,998,950 ₪ עמוד 7

על בסיס חשבוניות פיקטיביות לצד ניהול פנקסים כוזבים. באותו מקרה נגזרו על הנאשם, אשר היה בגיר צעיר בעת ביצוען של חלק מן העבירות, 18 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. בערעור הקל בית המשפט המחוזי בעונש והעמידו על 15 חודשי מאסר נוכח גילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע חלקן של העבירות, תוך ששב וציין את חומרתן של העבירות (ראו עפ"ג (ת"א) 6968-02-17 **משהראוי נ' מדינת ישראל - מע"מ ת"א** (24.4.2017)).

28. לצד הדוגמאות שלעיל, בפסיקה ניתן למצוא מקרים בהם בנסיבותיהם התחשב בית המשפט במידה רבה יותר לקולא בעת קביעת העונש בהיות הנאשם איש קש, הן ביחס למתחם הענישה שנקבע, הן ביחס לעונש שנגזר אף ללא הסרת המחדלים, בפרט כאשר המדובר במי שהיה חלק ממערך עברייני כולל והתקיימו נסיבות המצדיקות זאת, ראו והשוו:

· ת"פ (ת"א) 16678-12-18 **מדינת ישראל נ' גמשליישוילי** (11.4.21) (ערעור תלוי ועומד), שם הורשע הנאשם על יסוד הודייתו בביצוע 54 עבירות לפי סעיף 117(ב) (5) ועבירה לפי סעיף 117(ב) (6) לחוק מע"מ. הנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון דיוני בכך שפעל בנאשמת (בה היה רשום כדירקטור ובעל מניות) ביחד עם אחר ועל פי הנחיותיו לניכוי מס תשומות על יסוד 54 חשבוניות מס כוזבות, כשסכום מס התשומות בסך 1,758,471 ₪. במקרה זה הגבילה המאשימה עתירתה העונשית לעונש של 12 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי, תוך שצוין שבבסיס ההסדר העובדה שהנאשם שימש כאיש קש, קושי ראיתי ונסיבות אישיות. בגזר הדין קבעתי מתחם ענישה שבין 10 ל- 24 חודשי מאסר בשים לב לכך שהנאשם איש קש, וגזרתי על הנאשם שלא הסיר את מחדלי כתב האישום עונש בתחתית המתחם, ל- 10 חודשי מאסר בפועל בנסיבות החריגות של המקרה שכללו כאמור אף קושי ראיתי.

· ת"פ (ת"א) 9274-01-20 **מדינת ישראל נ' כליפה** (4.8.2020) ועפ"ג (ת"א) 53780-08-20 **כליפה נ' מדינת ישראל** (27.12.2020) (להלן: "**עניין כליפה**"). במקרה זה הנאשם הורשע על יסוד הודייתו במסגרת הסדר טיעון דיוני בביצוע עבירה לפי סעיף 117(ב) (1) לחוק מע"מ כמו בעניינו. הנאשם גויס כאיש קש על ידי קבוצה עבריינית, ונרשם כבעליה של חברה על שמה הופצו חשבוניות פיקטיביות. על שמה של החברה הופצו 113 חשבוניות פיקטיביות, שסכום המע"מ הנובע מהן 2,538,421 ₪. במסגרת ביצוע העבירה ביקר הנאשם באתרים שונים, נפגש עם רוכשי חשבוניות פיקטיביות, הציג עצמו כבעל החברה, ואף הוציא לקבלנים בעצמו לכל הפחות 13 חשבוניות פיקטיביות. הנאשם אף פדה המחאות אצל נותני שירותי מטבע בהנחיית ראשי הקבוצה העבריינית. הנאשם קיבל תמורה בסך 6,000 ₪ בחודש.

במסגרת הסדר הטיעון הגבילה עצמה המאשימה לעונש של 12 חודשי מאסר בפועל לאחר ששילם הנאשם 30,000 ₪ על חשבון המחדל, לצד מאסר על תנאי וקנס וההגנה הייתה חופשיה בטיעוניה. בגזר הדין קבעתי מתחם ענישה שבין 10 ו- 30 חודשי מאסר בפועל ביחס לעונש המאסר, מיקמתי את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם הענישה, הגם שלא הסיר את מלוא מחדלי כתב האישום, וגזרתי עליו 10 חודשי מאסר בפועל לצד קנס בסך 30,000 ₪ ומאסר על תנאי. זאת לאור הודייתו, חיסכון הזמן השיפוטי על ידו, מאמציו להסרה חלקית של המחדל, נסיבותיו האישיות, חלוף הזמן והעובדה שהוא זה שפנה למאשימה עוד טרם הגשת כתב האישום בבקשה לערוך הסדר טיעון.

בערעור הוקל עונש המאסר של הנאשם והועמד על 9 חודשי מאסר בעבודות שירות. בפסק הדין הבהיר בית המשפט המחוזי כי מתחם הענישה שנקבע במקרה זה נכון, וההקלה בעונשו של הנאשם נובעת מהנסיבות הייחודיות של המקרה הכוללות את חלקו היחסי הקטן של הנאשם בפרשה ושיתוף הפעולה שלו עם הרשויות.

29. לבסוף, בעת בחינת הענישה הנוהגת, ודאי שראוי לתת את הדעת לכך שבענינים של אנשי קש בפרשה הרחבה הנדונה, העונש לו עתרה המאשימה במסגרת הסדרי הטיעון שנערכו הוא ברף נמוך ביחס לענישה לה היא עותרת בדרך כלל, ואף ביחס לעונש לו עתרה ביחס לנאשם כאן. כפי שיפורט להלן, באותם מקרים דובר במי שביצע עבירות רבות יותר מהנאשם, על פני תקופה ארוכה יותר ובהיקף גבוה יותר באופן ממשי, ואותם אנשי קש היו כאלה שביצעו פעולות אקטיביות שונות בעת ביצוע העבירה, בשונה מהנאשם בעניינו. בכל אותם מקרים נסיבות מיוחדות, חלקן רלבנטיות גם לעניינו. ראו והשוו:

· ת"פ (ת"א) 55634-12-18 **מדינת ישראל נ' אריק כהן** (23.9.2019) (להלן: "**עניין אריק כהן**") שם הורשע הנאשם על יסוד הודייתו ב - 20 עבירות לפי סעיף 117(ב1) לחוק מע"מ ונגזרו עליו בהסכמה 7 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד קנס בסך 80,000 ₪ ומאסר על תנאי. **בעניין אריק כהן**, דובר בנאשם אשר הופעל כאיש קש על ידי אחד, חיים מנחם, ונרשם כבעליהן של שתי חברות, תוך שנתן לחיים מנחם הרשאה לעשות בהן שימוש כרצונו תמורת תשלום חודשי. במהלך השנים 2009-2010 פעלו חיים מנחם ואחרים לניכוי מס תשומות שלא כדין בחברות שהנאשם נרשם כבעליהן בסך 4,730,496 ₪. בנוסף, בהנחיית חיים מנחם, ביצע אריק כהן פעולות על מנת לייצור מראית עין ומצג שווא לפיו הוא מנהלן של החברות והן פועלות באופן לגיטימי.

בעניין אריק כהן הבהירה המאשימה כי הסכימה להגביל את עתירתה לעונש בן 7 חודשי מאסר בפועל לאור נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן בעניינו, לפיהן כנגד אריק כהן הוגש כתב אישום בשנת 2010 בגין חלקו בפרשה הנדונה, ובמסגרת אותו הליך נגזר דינו ל- 6 חודשי מאסר בפועל, כשהמדובר בעבירות דומות הנוגעות לאותן החברות בעניין הנאשם בכתב האישום החדש. העבירות החדשות התגלו לדבריי ב"כ המאשימה רק לאחר שניתנה הכרעת הדין בתיק הקודם בעניינו. הסנגור הפנה לשיהוי משמעותי, וטען כי לו הייתה המאשימה מציעה לאריק כהן בשנת 2012 לצרף עבירות אלה להליך הקודם, הוא היה מצרפן. **בעניין אריק כהן** ציינתי כי ההסכמה העונשית בין הצדדים מקלה באופן חריג ואלמלא הנסיבות המיוחדות היה מקום לדחותה. בסופו של יום, לאור נסיבותיו הייחודיות של המקרה, חלף הזמן ממועד ביצוע העבירות ללא הרשעה בעבירות נוספות מאז, השיהוי בהגשת כתב האישום וניסיונו של אריק כהן לשקם את חייו לפי תסקיר שהתקבל, אימצתי את הסכמת הצדדים באשר לטווח הענישה, וגזרתי את עונשו של הנאשם בתקרתו ל- 7 חודשי מאסר. בנוסף, לאור השיהוי, חלף הזמן והאינטרס הציבורי הכולל בנסיבותיו הקונקרטיות של הנאשם, מצאתי לאפשר את ריצוי עונש המאסר בעבודות שירות. בנוסף נגזרו על אריק כהן 80,000 ₪ קנס ומאסר על תנאי למשך 9 חודשים.

· ת"פ (ת"א) 22307-01-19 **מדינת ישראל נ' פלץ** (28.10.2020) (להלן: "**עניין פלץ**"), שם הורשע הנאשם על יסוד הודייתו בעובדות כתב אישום מתוקן ב - 14 עבירות לפי סעיף 117(ב1) לחוק מע"מ ונגזרו עליו 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, קנס בסך 35,000 ₪, מאסר על תנאי, וניתן בעניינו צו מבחן. באותו מקרה דובר במי שנרשם כבעליהן של שתי חברות והסכים כי חיים מנחם יעשה בהן שימוש תמורת

תשלום חודשי קבוע בסך 15,000 ₪. בכתב האישום אף פורט כי פעילות החברות הועברה בהנחיית חיים מנחם לבן צבי לנאשמת 5 ולנאשם 4 בענייניו, ונוהלה על ידם (לשם ההבהרה, נאשמים 4 ו-5 לא הואשמו בהקשר זה בתיק הנדון). פלץ אף הודה בכך שביצע פעולות נוספות על מנת ליצור מראית עין לפיה הוא מנהל החברות וכי התנהלותן העסקית לגיטימית, כגון חתימה על הסכם רכישה, ניכוי צ'קים, חתימה על צ'קים, מילוי דוחות מע"מ, והוא היה המוטב בחשבונות הבנק של החברות. על פי עובדות האישום פעל פלץ בהנחיית מנחם ולאחר מכן בהנחיית בן צבי, נאשמת 5 ונאשם 4 לרישום וניכוי מס תשומות שלא כדין בסך כולל של 2,794,982 ₪ על סמך תשומות כוזבות.

בעניין פלץ הוצג הסדר טיעון לפיו המאשימה הגבילה עתירתה העונשית ל- 9 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי וההגנה חופשיה בטיעוניה. בגזר הדין ציינתי כי תקרת העונש המוצעת, 9 חודשי מאסר בפועל, חורגת לקולא ממתחם העונש ההולם, גם אם ישקלו הנסיבות לקולא וביניהן שהוסכם בין הצדדים שתחילה לא ידע הנאשם שמדובר בביצוע עבירות ולאחר מכן המשיך לפעול לאור לחץ וחשש. למרות האמור, והגם שפלץ לא הסיר מחדלים, לאור עיקרון אחידות הענישה וגזר הדין שניתן **בעניין אריק כהן** שהוא חלק מאותה פרשה (מבלי להתעלם מהנסיבות המיוחדות בענייניו), נסיבותיו האישיות של פלץ, הודייתו ושיתוף הפעולה שלו בחקירה, חלוף הזמן המשמעותי בן כ- 10 שנים, שילובו בטיפול בשירות המבחן וסיכויי שיקומו, אימצתי את הסדר הטיעון ואף הוריתי כי עונש המאסר שנגזר עליו ירוצה בעבודות שירות.

להשלמת התמונה ראו את גזר הדין שניתן **בעניינו של נאשם 4, אברהם אייזנברג** ביום 13.1.2021, עליו נגזר עונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסך 45,000 ₪. אייזנברג הורשע על יסוד הודייתו בביצוע 4 עבירות על פי סעיף 117(א)(3) לחוק מע"מ ובריבוי עבירות לפי סעיף 117(א)(5) לחוק מע"מ. המדובר בעבירות שהן במדרג נמוך מהעבירה בביצועה הורשע הנאשם והן אינן כוללות כוונה להתחמק מתשלום מס. הסדר הטיעון הדיני בעניין אייזנברג לא כלל הסכמה עונשית. אייזנברג עבד אצל החברות הנאשמות כמנהל, אחראי על סידורי עבודה ופיקוח על שליחויות. על פי עובדות כתב האישום המתוקן בעניינו של אייזנברג, החברות הנאשמות פעלו לניכוי מס תשומות על יסוד 31 חשבוניות כוזבות בסך של 1,667,174 ₪ והוא הורשע במסירת ידיעה לא נכונה בלא הסבר סביר. על פי האישום השלישי, הוציא אייזנברג חשבוניות כוזבות שהמס הנובע מהן הוא בסך 3,110,653 ₪, ובגין כך הורשע בהוצאת חשבוניות מבלי שהיה זכאי לעשות כן. סכום העבירות הכולל הוא בסך 4,777,827 ₪.

בעניינו של אייזנברג עתרה המאשימה לקביעת מתחם ענישה שבין 10 ו- 20 חודשי מאסר לכלל העבירות כאירוע. אני מצאתי לקבוע מתחם ענישה בין 8 ו- 20 חודשי מאסר, לאור סוג העבירות בביצוען הורשע הנאשם, נסיבות ביצוע העבירות על ידו והעונשים שנגזרו **בעניין פלץ ואריק כהן** בפרשה הרחבה (על הדומה והשונה ביניהם). את עונשו של אייזנברג קבעתי ל- 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות חרף אי הסרת המחדל על ידו, לאור חלוף הזמן המשמעותי והשיהוי שבהגשת כתב האישום, הודייתו של אייזנברג, החיסכון המשמעותי בזמן שיפוטי ונסיבותיו האישיות המורכבות, תוך שציינתי כי באופן רגיל היה נכון לגזור עונש חמור מזה.

30. מהסקירה שלעיל עולה כי אמנם על פי הפסיקה הכללית, אף כשמדובר באיש קש, מתחם הענישה המוצע על ידי המאשימה ביחס לעונש המאסר שהוא בין 9 ו- 24 חודשי מאסר הולם ואף מקל מעט. יחד עם זאת, בנסיבות המיוחדות של המקרה, לאור חלקו המינורי של הנאשם במערך הכולל בפרשה על פי כתב האישום המתוקן

בעניינו, לאור העונשים שנגזרו **בעניין פלץ ואריק כהן**, שהם חלק מהפרשה הרחבה, כשנסיבות ביצוע עבירות דומות על ידם חמורות יותר וגילו, מסקנתי הברורה היא שיש לגזור על הנאשם עונש קל מזה שבתחתית המתחם שהוצע. בהקשר זה יש לזכור כי על פי פסיקת בית המשפט העליון שיקולי צדק והגינות (ביניהם עיקרון השוויון) יכולים להשפיע לא רק על קביעת עונשו הקונקרטי של נאשם אלא גם על קביעת מתחם הענישה עצמו (ע"פ 7621/14 **גוטסדינר נ' מדינת ישראל** (1.3.2017) (פסקה 50, השופט ניל הנדל).

31. חשוב לציין בהקשר זה כי קיימות סתירות בין כתבי האישום המתוקנים שהוגשו כנגד הנאשם ונאשמת 5, עליזה נדלר, במסגרת הסדרי טיעון בעניינם. כך, לא ברור כיצד בכתב האישום המתוקן נגד הנאשם מואשם הנאשם בעבירה לפי סעיף 117(ב1) לחוק מע"מ, שעניינה סיוע לאחר להתחמק מתשלום מס בה הורשע, אך בכתב האישום המתוקן כנגד עליזה נדלר (אשר תוקן לאחר שתוקן כתב האישום בעניינו של הנאשם) נכתב כי הנאשם מואשם בניכוי תשומות שלא כדין ביחד עם בן צבי על סמך חשבוניות כוזבות לפי סעיף 117(ב5) לחוק מע"מ.

32. בנוסף, בכתב האישום המתוקן נגד עליזה נדלר נטען כי הנאשם ניהל את החברות הנאשמות יחד עם בן צבי (ללא עליזה נדלר ולא על פי הנחיותיה), על אף שבכתב האישום המתוקן בעניינו של הנאשם נכתב שעליזה נדלר הציעה לו לרשום את פעילות החברות הנאשמות על שמו בעוד שהחברות הנאשמות ינוהלו בפועל על ידי בן צבי, כי היא זו שרשמה אותו כבעלים, ובפועל שימשה כמנהלת פעילה בחברות הנאשמות. בכתב האישום המתוקן בעניינו של הנאשם אף פורט כי עליזה נדלר פעלה יחד עם הנאשם לניכוי מס תשומות שלא כדין על יסוד חשבוניות כוזבות, בעוד שבכתב האישום המתוקן בעניינה צוין כי רק סייעה לכך כשפעלה על פי הנחיות בן צבי שנפטר עוד טרם הגשת כתב האישום.

33. בנוסף, הגם שבכתב האישום המתוקן כנגד הנאשם קיימת אי בהירות באשר לתמורה שקיבל (האם תמורת היותו איש קש או תמורת עבודה בשליחויות), ואף ננקב סכום של 5,000 ₪ לחודש, בכתב האישום המתוקן בעניינה של עליזה נדלר נכתב כי הנאשם קיבל סך שבין 4,000 ₪ ל- 11,000 ₪ תמורת רישום החברות הנאשמות וניהולן על ידו יחד עם בן צבי. כמו כן, הגם שהנאשם לא הואשם באישום השני בכתב האישום המתוקן בעניינו, ושם נכתב כי עליזה נדלר והחברות הנאשמות הן אלה שניהלו פנקסי חשבוניות כוזבים, בכתב האישום המתוקן בעניינה של עליזה נדלר נרשם כי הנאשם והחברות הם אלה אשר ביצעו את העבירה.

34. מובן כי הנאשם לא הודה בעובדות ובעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן בעניינה נאשמת 5, עליזה נדלר, ולא יתן את הדין עליהן. יחד עם זאת, קיים קושי ממשי להשוות ולהבחין בין המעורבים השונים בפרשה מקום בו עובדות כתבי האישום המתוקנים מיחסות חלקים שונים וסותרים בביצוע העבירות ובמערך העברייני למי מהנאשמים. ברור שמטעמי צדק והגינות המאשימה אינה יכולה לדבר בשני קולות, ומשכתב האישום היחיד הרלבנטי לעניינו של הנאשם הוא זה המתוקן שהוגש נגדו, ועל פיו חלקו בביצוע המעשים העבריינים במערך הכולל הוא הקטן ביותר (אף ביחס לאברהם אייזנברג, נאשם 4, הגם שהורשע בעבירות קלות יותר), על עניין זה לבוא לידי ביטוי בענישה. יש להזכיר שוב גם את גילו הצעיר עד מאוד של הנאשם בעת במועד הרלבנטי לכתב האישום, ולתת את הדעת גם לפער הגילאים בינו לבין יתר המעורבים.

35. בעת קביעת עונשו של הנאשם נתתי דעתי לכל מאפייניו כעולה מהתסקיר אשר פורטו בהרחבה לעיל, ולהמלצת שירות המבחן להסתפק במקרה זה בצו של"צ וענישה נלווית. בהקשר זה, שקלתי את גורמי הסיכון בעניינו של הנאשם, הנוגעים לקושי לפעול בשיקול דעת, לשתף ולהיעזר. לצד זאת את גורמי הסיכון בעניינו, בדמות נטילת האחריות, תפקודו האחראי והיציב בשנים האחרונות, היעדר מעורבות שולית מאז ביצוע העבירות, ההערכה שאינו מאופיין בדפוסים עבריינים וכי הוא בעל מוטיבציה כנה להתנהלות תקינה, וכן את ההערכה לפיה ההליך המשפטי מהווה אלמנט מרתיע עבורו, והסיכון להישנות עבירות מצדו נמוך.

36. מבלי להתעלם מערכה וחשיבותה של המלצת שירות המבחן לענישה שיקומית, על אחת כמה וכמה כשהמדובר בנאשם צעיר (ע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל (25.6.2013) (להלן: "**עניין פלוני**"), אינני מוצאת לאמץ את הענישה עליה המליץ שירות המבחן ולה עתר הסנגור. זאת גם לאחר ששקלתי את עמדת שירות המבחן בדבר החשיבות באפיק שיקומי לנאשם שביצע את העבירה בגיל צעיר מאוד לאור חלוף הזמן, את התרשמות שירות המבחן לפיה יש בענישה מסוג זה להפחית את הסיכון ממנו, ואף תוך מתן משקל לשיהוי בהגשת כתב האישום במקרה זה ולעתירת הסנגור שההתייחסות לנאשם תהיה כפי שהיה גילו בסמוך לביצוע העבירות או גיליו.

37. לא נעלם ממני שלדעת שירות המבחן עדיף להימנע מהטלת עונש מאסר ולו לריצוי בעבודות שירות על הנאשם על מנת שלא לפגוע בתפקודו התקין, אך יש לזכור כי המלצת שירות המבחן על אף חשיבותה - כשמה כן היא - המלצה. שיקולי בית המשפט בבואו לגזור את הדין רחבים מאלה הנשקלים על ידי שירות המבחן וכוללים גם שיקולי אינטרס ציבורי, הלימה והרתעה (**עניין פלוני**). שיקולים אלה כידוע מקבלים בסוג זה של עבירות בכורה על פני נסיבות אישיות (**עניין יצחקי**), ויש לזכור עוד לצד שיקולי הקולא כי במקרה זה מחדל כתב האישום אף לא הוסר.

38. לצד זאת, ומשהענישה בסופו של יום היא לעולם אינדיבידואלית, בעת גזירת עונשו של הנאשם יינתן משקל מתאים לכלל הנסיבות, וביניהן לגיל הנאשם ולגילו בעת ביצוע העבירה, לשיהוי שבהגשת כתב האישום, לקושי הרב לנאשם לאורך השנים להתמודד בגילו הצעיר ובשנים חשובות בחייו עם עננת ההליך הפלילי, כמו כן לקושי הכלכלי הנטען שנגרם לנאשם, כשלדבריו הוא נרדף על ידי נושים עד היום בשל רישומו כמנהל בחברות הנאשמות. שקלתי גם את העובדה שהנאשם נעדר עבר פלילי, את הודייתו ואת חיסכון הזמן השיפוטי המשמעותי על ידו בשים לב לרשימת העדים הארוכה ולחלוף הזמן מאז ביצוע העבירה. בנוסף, נתתי משקל מתאים לכך שמאז ביצוע העבירה עברו חייו של הנאשם תמורה ממשית, לכך שנישא וכיום הוא אב לשני קטינים ומצפה לילד נוסף, מגלה תפקוד תקין בתחומי חייו השונים ללא מעורבות בעבירות נוספות ובעל שאיפות נורמטיביות לעתיד.

39. כלל הנסיבות והדרך הטובה והמשמעותית שעשה הנאשם מאז ביצוע העבירות ישקלו לקולא בעת קביעת עונשו של הנאשם, לצד עיקרון אחידות הענישה, ערך השוויון והצורך בשמירה על יחס של שקילות בין עונשם של נאשמים שונים בגדר אותה פרשה (ע"פ 8345/15 **אוחנה נ' מדינת ישראל** (19.9.2017)).

40. לאחר שקילת כל זאת, ותוך שקילת שיקולי הלימה, הרתעה ואינטרס ציבורי, מצאתי לגזור על הנאשם עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות לתקופה של 7 חודשים, שאיננה התקופה המקסימלית, לצד ענישה נלווית בדמות מאסר על תנאי וקנס מתון בנסיבותיו. נתתי דעתי לעתירת הסנגור להימנע מהטלת קנס בנסיבות ונוכח השיהוי שבהגשת

כתב האישום, אך אינני מוצאת להיעתר לבקשתו. כידוע, בסוג זה של עבירות קיימת חשיבות להטלת קנס בשל אופיין. התחשבות בכל הנטען על ידי הסנגור ובמצבו הכלכלי של הנאשם (ענ/1) תבוא בעת קביעת שיעור הקנס. בהקשר לשיקולי אחדות הענישה יש לציין אמנם **בעניין אריק כהן**, שמעשיו חמורים באופן ממשי ממעשי הנאשם, נגזר עונש קרוב לעונש שייגזר על הנאשם, 7 חודשי מאסר בעבודות שירות, אך יש לזכור כי הנסיבות שהביאו לגזירת עונשו של אריק כהן ברף כה נמוך אינן מתקיימות בעניינו של הנאשם ונוגעות בעיקרן לכך שהעבירות בהן הורשע לא צורפו, ככל הנראה בשגגה, לתיק קודם שהתנהל בעניינו (להרחבה: ראו והשוו **עניין אריק כהן** והפירוט **בעניין אריק כהן** לעיל).

41. בקשר לקביעת עונש המאסר שייגזר על הנאשם לריצוי בעבודות שירות, אבהיר כי הגם שכאמור דרך המלך בסוג זה של עבירות היא לגזירת עונש של מאסר מאחורי סורג ובריה, ודאי כאשר לא הוסרו המחדלים (**עניין יצחקי**), נכון לאפשר לנאשם לרצות את עונשו בעבודות שירות בנסיבות המיוחדות והחריגות של העושה ומעשיו במקרה זה, ולאור חלופי הזמן והשיהוי הממשי שבהגשת כתב האישום (ראו והשוו לגזר הדין בעניינו של נאשם 4, אייזנברג).

42. לשם השלמת התמונה אבהיר טרם סיום כי עתירתו הכללית של הסנגור לביטול הרשעת הנאשם נדחת משעניינו של הנאשם אינו עומד בתנאים שהותוו בדין לביטול הרשעה (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל פ"ד נב(3) 342, 337 (1997)).

43. אשר על כן, אני גוזרת על הנאשמים את העונשים הבאים:

על הנאשם 3:

א. מאסר בפועל לתקופה של 7 חודשים, שירוצה בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות-דעת הממונה על עבודות השירות במועצה הדתית ראש העין, רח' החלוץ 22, ראש העין. הנאשם יתייצב במפקדת מחוז מרכז ביום 28.3.22 בשעה 8:00 לתחילת ריצוי עונשו. הובהרה לנאשם המשמעות של אי עמידה בתנאי עבודות השירות.

ב. מאסר על תנאי למשך 9 חודשים לתקופה של 3 שנים, והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע על פי חוק מע"מ.

ג. קנס בסך 10,000 ₪ או 45 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-30 תשלומים חודשיים, שווים ורציפים, כשהראשון בהם ביום 15.3.22.

לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון.

על הנאשמות 1 ו-2, שאינן פעילות:

א. קנס סמלי בסך 1 ₪ כל אחת.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט"ז שבט תשפ"ב, 18 ינואר 2022, במעמד הצדדים.